

SOILA

SOILA

Kokemusnäkökulmia lastensuojelun uudistamiseen

SOILA-koordinaation kehittäjäryhmän näkökulmia
Helena Inkinen, 4.6.2024

SOILA

Euroopan unionin
osarahoittama

SOILA-koordinaatiohanke

Lasten, nuorten ja perheiden tarpeesta käsin kehittyvät ekosysteemit

- Asiakaskeskeisyys, kokemuslähtöisyys ja ymmärrys lasten, nuorten ja perheiden tarpeista tekee kehittämistyöstä vaikuttavampaa ja avusta oikea-aikaisempaa
- Lapset, nuoret ja vanhemmat verkostoineen ovat osa keskeinen osa ekosysteemejä, ilman heidän osallisuuttaan ei synny kestävää muutosta → toimijuus
- Lapset, nuoret ja perheet katsovat ekosysteemiä ja sen toimijoita usein eri perspektiivistä kuin ammattilaiset, heidän näkökulmansa huomioinen tuo näkyväksi katvealueet, piiloon jääneet potentiaaliset toimijat ja toiminnan paikat
- Kokemustietoa on saatavilla jo nyt runsaasti reflektoitavaksi tutkitun tiedon rinnalla, lisäksi nuorten ja vanhempien kanssa yhdessä kehittämiseen on olemassa eettisesti kestäviä ja turvallisia toimintatapoja ja menetelmiä

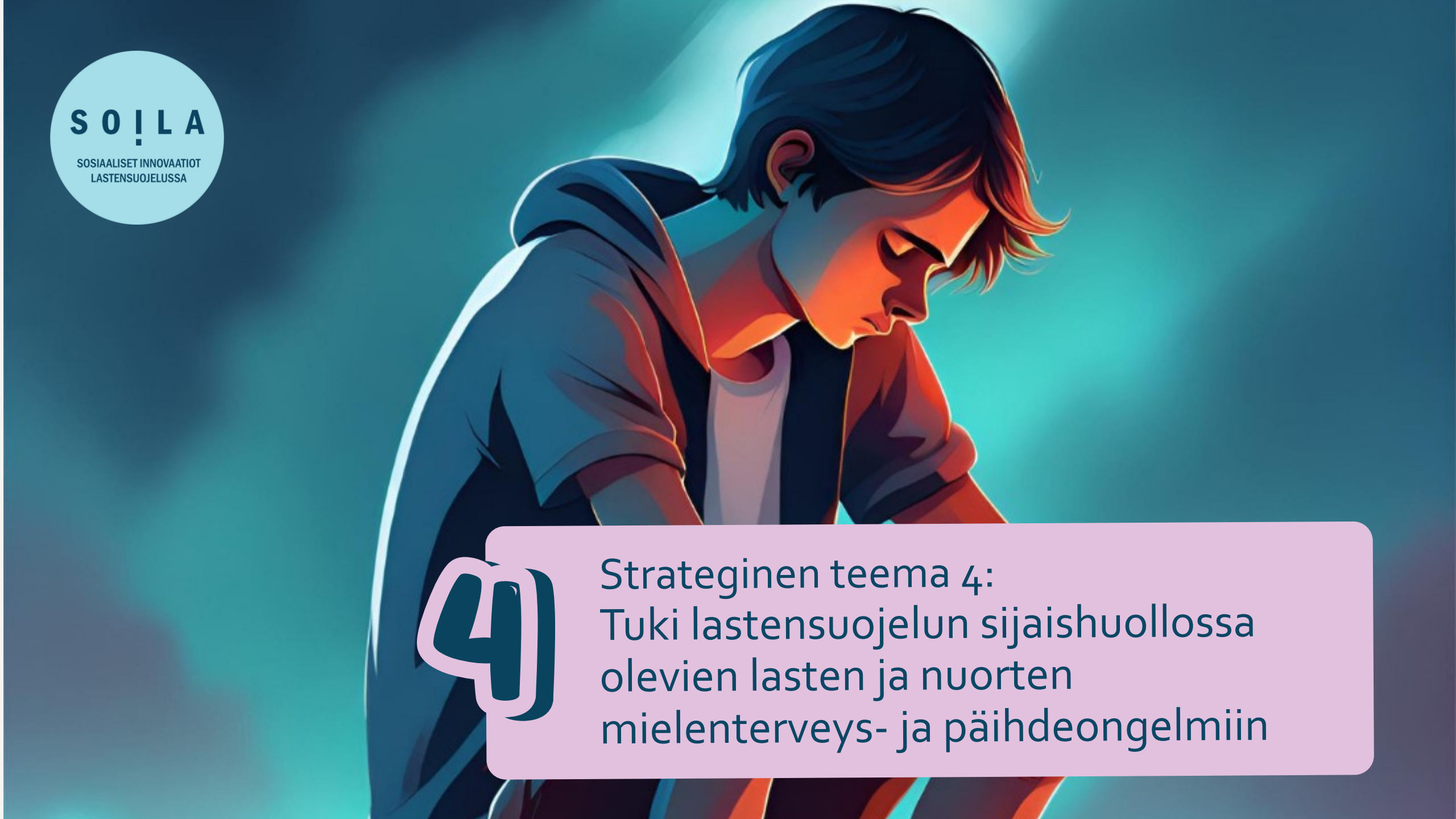

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

“Ei päihteestä pääse
eroon, jos se on sun
lääke mielenterveyden
haasteisiin.”

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

4

Strateginen teema 4:
Tuki lastensuojelun sijaishuollossa
olevien lasten ja nuorten
mielenterveys- ja päihdeongelmiin

4

Strateginen teema 4:
Tuki lastensuojelun sijaishuollossa
olevien lasten ja nuorten
mielenterveys- ja päihdeongelmiin

Kehittäjäryhmäläisten mietteitä

Usein mielenterveys- ja päihdeongelmat kulkevat käsi kädessä, joten apua olisi saatava molempiin samanaikaisesti. Ei päihteiden käytöstä pääse eroon, jos se on lääke mielenterveyden haasteisiin. Moni alaikäinen käyttää päihteitä lääkkeenä nepsy- tai traumataustaan.

Moni nuori voi ajatella, että ei ole saatavilla muuta apua, kuin päihteet. Mitä nuoria auttaessa voidaan tarjota päihteiden tilalle?

Myös auttamisjärjestelmä ohjaa lääkkeiden käyttöön. Nuoret kaipaavat paljon terapeutista tukea, esimerkiksi ahdistuksen hallintaan, lääkkeiden sijaan.

Ketä teini-ikäinen kuuntelee? Millainen hoitoon ohjaaminen toimii? Nuorille on tärkeää yhteisöllisyys ja arvostus. Hoitomotivaation rakentuminen edellyttää arvostavaa vuorovaikutusta.

4

Strateginen teema 4:
Tuki lastensuojelun sijaishuollossa
olevien lasten ja nuorten
mielenterveys- ja päihdeongelmiin

Mitä jos...?

Meillä olisi laki, joka mahdollistaisi hyvinvointialueiden perustaa mielenterveys- ja päihdeintegroituja laitoksia ja tuen muotoja lastensuojelussa? Voisimme tarjota osaamista ja tukea kysymyksiin samanaikaisesti.

Me ajateltaisiin EHO-jaksojen sisältö ja kesto ihan uudella tavalla? Rajoittamisen ja eristämisen sijaan, koitettaisiin luoda nuorille kokemusta sisäisestä turvallisuudesta? Jos panostaisimme yhteisöllisyyteen ja arvostuksen kokemuksen rakentamiseen laitoksissa, millaisia vaikutuksia sillä olisi nuoren psyykelle?

Nuorten auttamisen osana tunnistettaisiin ja tunnustettaisiin hoitomotivaation rakentaminen? Nyt nuori voi jäädä säilöön, koska kukaan toimija ei tunnista roolia tai omaa keinoja motivaation rakentamiseksi.

Me pysähdyttäisiin aidosti sen ääreen, miksi meidän lapsilla ja nuorilla on niin paljon raivoa, ahdistusta ja pahaa oloa sisällään?

4

Strateginen teema 4:
Tuki lastensuojelun sijaishuollossa
olevien lasten ja nuorten
mielenterveys- ja päihdeongelmiin

Mitä on otettava huomioon, kun kehitetään apua mielenterveys- ja päihdeongelmiin?

Samanaikainen tuki

- Mitä apua tai keinoja päihteen tilalle voisi tarjota
- Mielen taitojen vahvistaminen

Turvalliset yhteisöt

- Nuorille tärkeää kuulua johonkin ja kokea arvostusta
- Kokemustoimijoita tukemaan nuorten irrottautumista päihteistä

Lähestymistapa

- Moralisointi ei toimi
- Tietoa päihteiden vaikutuksista tarvitaan
- Tarvitaan myös tietoa, mistä apua ja tukea voi saada

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

“Nuorten päihde-
problematiikkaan täytyisi
pysähtyä ihan erikseen!”

SOILA

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Toimittanut: Antikainen, Jenna & Inkinen, Helena
Taitto: Peltoniemi, Marianne
Julkaisu: Pesäpuu ry &
SOILA-koordinaatiohanke
2024

Euroopan unionin
osarahoittama

SOILA-koordinaatiohanke

Kokemustietoa ekosysteemien kehittämiseen

Kokemusnäkökulmaa julkaisuina löytyy esimerkiksi:

- Pesäpuu ry:n materiaalipankkiin yhdelle sivulle kaikki, tai ainakin lähes kaikki Pesäpuu ry:n järjestettyjen nuorten foorumien raportit vuodesta 2008 saakka:
https://pesapuu.fi/materiaalit/nuorten-foorumeiden-raportit/?sf_paged=4&_sft_material-theme-cats=kokemustietoa
- 101 kirjettä -julkaisu on varsin rikas kokemusaineisto työntekijän merkityksellisyydestä:
<https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2020/02/101-kirjetta%CC%88-1.pdf> Lisäksi tehty gradu:
https://pesapuu.fi/materiaalit/positiivisia-kuvauksia-lastensuojelun-asiakassuhteesta-asiakkaan-nakokulmasta-kirjoitetuissa-kirjeissa/?_sft_material-theme-cats=kokemustietoa
- Myös sijaishuollon haastekisan raportista löytyy näkökumia sosiaalityöhön. <https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2021/10/Lastensuojelun-sijaishuollon-haastekisa-raportti.pdf>
- Lastensuojelun Keskusliiton Kokemus tiedoksi -hankkeen ansiokas kokoomaraportti sekä vanhempien että nuorten kokemusasiantuntijoiden julkaisuista ja haastatteluista, Lastensuojelu asiakkaiden silmin -selvitys: <https://www.lskl.fi/wp-content/uploads/2023/11/20231101LastensuojeluAsiakkaidenSilminSelvitysValmis.pdf>

Euroopan unionin
osarahoittama

SOILA-koordinaatiohanke

SOILAn tukea kokemustematiikkaan liittyen

Hankesparraukset – varaa omasi thl.fi/soila

Sparrausaikoja varatessa voitte varata erityisesti kokemustematiikkaan liittyvän sparrausajan!

22.8. Hanketukitilaisuus käynnistyneille hankkeille: Nuorten ja vanhempien kanssa kehittäminen – ilmoittautuminen aukeaa pian!

Tervetuloa ideoimaan ja työstämään yhdessä SOILAKoordinaation asiantuntijoiden sekä kokemustaustaisten toimijoiden kanssa hankkeenne kehittämisprosesseja ja menetelmiä!

Hanketuki-alustalle käynnistyneiden hankkeiden Howspaceen tulossa aiheesta oma aihekokonaisuus sekä hankkeille ladattava työkirja!

Ollaan yhteydessä!

Helena Inkinen, helena.inkinen@pesapuu.fi

Petri Paju, petri.paju@lskl.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

SOILA-koordinaatiohanke

